

foarte special, constând din trei variante ale celebrului *Concert nr. 3 în re minor op. 30 pentru pian și orchestră* de Serghei Rachmaninov. Coincidența a făcut ca toți trei finaliștii să propună în repertoriu această bijuterie a repertoriului concertant. Sub conducerea eficientă a dirijorului Vasili Sinaisky, soliștii au colaborat fructuos cu marele ansamblu simfonic, care și-a dat, la rândul său, măsura excelenței. Cel dintâi finalist, Alexander Panfilov, a demonstrat maturitate, anvergură, siguranță, cuprinderea cu autoritate a partiturii. Daria Parkhomenko a cântat cu patos, făcând dovada unui temperament de foc. A avut o viziune generoasă, multă vigoare, capacitate de convingere. Pianistul leton Daumants Liepiņš ne-a oferit o versiune ce s-a caracterizat prin coeziunea lucrării în ansamblul ei, prin patosul autentic care a reverberat și s-a amplificat prin transmiterea către auditori. Am primit astfel mesajul unei muzici înaripate, profund convingătoare, marcată în același timp de o notă de puritate ingenuă, adolescentină. Melancolie, răzvrătire, tumult, jubilație pe culmile pasiunii, un romantism întârziat și totuși anistoric, ca trăsătură eternă a ființei umane. Iată câteva stări prin care am trecut toți cei prezenți, recunoscători la final acestor tineri competitori, marelui ansamblu și dirijorului său. Juriul a ales-o câștigătoare pe Daria Parkhomenko, la fel de merituosă, după opinia mea, ca și ceilalți doi colegi ai săi. Seara de gală s-a încheiat cu ceremonia de decernare a premiului, care a fost înmănat protagonistei pe scenă, în prezența juriului, de către președintele acestuia, Philippe Entremont. În sală a fost prezent ministrul culturii și cultelor din guvernul României, George Ivașcu. După ceremonia decernării, a fost anunțat și premiul pentru cel mai bine clasat candidat român din această ediție, premiu oferit de *Fundația Erbiceanu*. Premiul, în valoare de 2500 Euro, a fost atribuit pianistului Florian Mîtreă.

La capătul a zece zile încărcate de emoții la cea mai înaltă intensitate, participanții și spectatorii concursului de pian pot trage concluzia că am fost martorii unei ediții dense, de mare anvergură și spectaculozitate, cu momente ce vor rămâne mereu în tezaurul cu amintiri de preț. Astfel, putem avea satisfacția că mesajul de comuniune prin artă susținut cu pasiune de maestrul George Enescu rămâne prezent în actualitate și acționează în perspectivă.

Un cuvânt de laudă și prețuire se cuvine organizatorilor, în frunte cu echipa ARTEXIM, condusă de neobositul său director, Mihai Constantinescu, pentru a fi realizat cea de a 16-a ediție a concursului internațional de interpretare la nivelul cel mai bun de reprezentativitate și eficiență.

Lavinia COMAN

Concursul de interpretare - secțiunea vioară Viva Italia!

Re-lansată cu două decenii în urmă, această prestigioasă competiție are marea calitate ca, pe lângă faptul că oferă șansa unor generații de artiști să-și valorifice talentul - pus în valoare de imensul volum de muncă, ambele

necesare în definirea unei asemenea profesiuni - , să țină la curent lumea artistică, „pe viu”, cum se spune, cu toate informațiile privitoare la tendințele spre care evoluează școlile artistice de pe întreaga planetă. Natural, cei interesați în general de acest fenomen se pot pune la curent cu ajutorul mijloacelor de comunicare în masă, dar contactul nemijlocit oferă o experiență unică. Așa după cum bine se știe, de la reluarea competiției în anii '90, interesul a înregistrat un crescendo continuu, astfel încât la această ediție, a XVI-a, s-au înscris peste 400 de candidați la toate secțiile, dintre care la vioară 121. Bineînțeles că într-o primă fază s-a procedat la o triere, la start aliniindu-se 80 de concurenți din 22 de țări.

Raportul dintre dorință și posibil fiind unul extrem de important, în cele din urmă la tragerea la sorți pentru ordinea intrării în competiție a fost înregistrat un număr rezonabil (48) pentru un juriu alcătuit din mari maestri ai lumii violonistice, pe care i-am urmărit de-a lungul anilor pe scenele capitalei: Salvatore Accardo, Viktor Tretiakov, Pierre Amoyal (președinte), Silvia Marcovici, Pavel Vernikov, Augustin Léon Lara, Krzysztof Wegrzyn, Eduard Schmieder și nu în ultimul rând mult apreciatul nostru compatriot, violonistul Remus Azoîței. Interesul violoniștilor asiatici din Coreea de Sud, Japonia și mai nou China a fost însemnat, dar participarea europeană a fost la fel de consistentă și a contrabalansat întrucâtva hegemonia Extremului Orient, cu care am fost obișnuiți la ultimele ediții de la București și cu prezența lor la concursurile care se desfășoară pe întreaga planetă. Celor 6 reprezentanți ai Japoniei și celor cinci rămași

din lotul sud-coreean li s-au alăturat alți cinci reprezentanți ai Chinei, țară care a trimis mai puțini candidați la edițiile precedente, - fapt pozitiv, care a reîmprospătat trăsăturile acestei școli în memoria celor mai recentți observatori ai concursului. Tot așa, au existat asiatici care au concurat sub pavilioanele altor state precum Elias David Moncado (din Germania, care a interpretat un excelent *Subito* de Lutoslavski), Alicia Choi pentru SUA, exemplele pot continua...

În general nivelul a fost destul de bun, mai puțin omogen decât la edițiile precedente, distingându-se vreo trei niveluri: unul tradițional, care, acum, privit din perspectiva finalului a fost cel preferat (?), unul creativ, care ni se pare cel mai de viitor pentru un adevărat interpret (s-a remarcat Adam Koch Christenen, 18 ani, din Danemarca) și unul care, din păcate, a avut multe imperfecțiuni, astfel încât la etapa a II-a numărul celor admiși s-a micșorat dramatic, ajungându-

se la 17 candidați. Marii defavorizați au fost în continuare Haram Kim (Coreea de Sud) cu o foarte buna interpretare a lucrării lui Paganini - *Le streghe* și Songao Wu (China) cu o superbă viziune asupra creației lui Alfred Schnittke - *A Paganini*). De asemenea s-au evidențiat Aliçan Suner (Germania/Turcia) și reprezentanta Republicii Moldova, Alexandra Tîrșu, ultimii doi ajungând până în semifinală. Programul acesteia a fost unul complex, majoritatea concurenților optând pentru *Sonata a II-a în fa*, ca lucrare enesciană impusă, doar Aliçan Suner a oferit o frumoasă interpretare a *Sonatei a III-a "în caracter popular românesc"* op.25, la fel și tânărul Giuseppe Gibboni inspirat în *Suita Impresii de copilărie* op.28.

Așa cum prevede regulamentul concursului, etapa finală, cu orchestra, stabilește în principiu ordinea premiilor, în număr de trei, existând posibilitatea lăsată la latitudinea juriului să acorde sau nu un premiu sau să divizeze unul dintre ele (niciodată însă premiul I). Fericiții finaliști au fost Giuseppe Gibboni - 17 ani, Italia, Vikram Sedona - 18 ani,

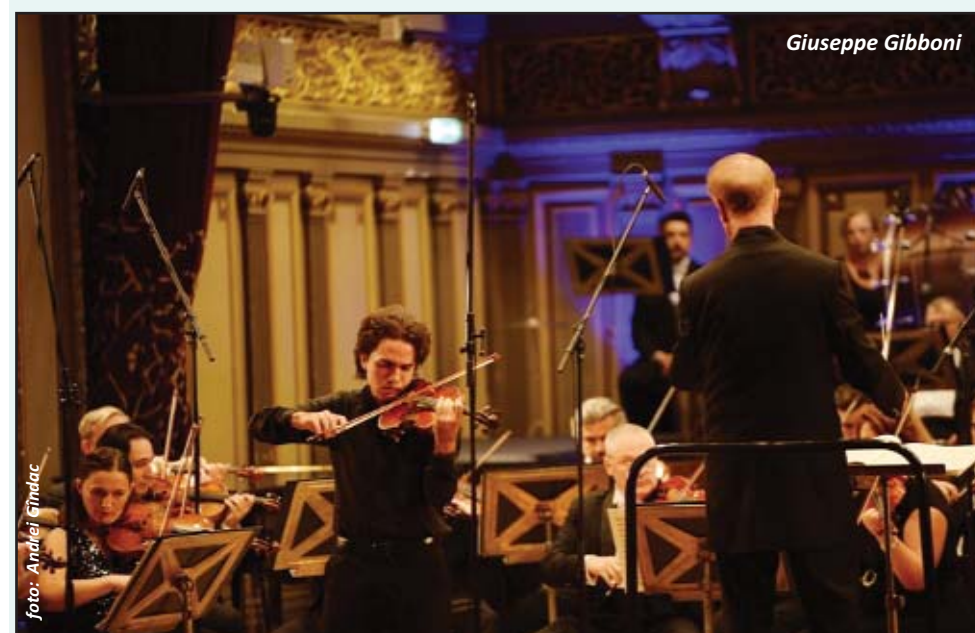
invitație acordată de Eduard Schmieder), Gibboni III. Fără precedent, finalistului din Ucraina i s-a acordat doar "un premiu special", o bursă... masterclass la Silvia Marcovici și Mihaela Martin. Deciziile juriului fiind suverane, nu a rămas decât să căutăm cu toții rațiunea de a ne pune de acord cu hotărârile luate de acesta și să sperăm într-o formulă mai bună și mai clară în 2020.

Corina BURA

Concursul de interpretare - secțiunea violoncel

Devenit un reper în peisajul competițiilor artistice destinate tinerilor, Concursul Internațional „George Enescu” a ajuns în acest an, 2018, la cea de-a XVI-a ediție, desfășurată între 1 și 23 septembrie, care s-a dovedit a fi și cea mai bogată din punctul de vedere al numărului de participanți. Astfel, într-o primă etapă 400 de tineri muzicieni din 46 de țări de pe cinci continente s-au înscris în competiția găzduită de București, pentru ca după o preselecție riguroasă fazele propriu-zise ale concursului să fie abordate de 270 de concurenți repartizați în cele patru secțiuni ale competiției: violoncel, vioară, pian și compoziție. Fiecare dintre acestea a fost organizată în două etape preliminare, semifinală și finală, tinerii muzicieni interpretând repertorii foarte variate stilistic și tehnic ce le-au evidențiat calitățile interpretative apreciate cu exigență de către membrii juriilor, care au avut dificila misiune de a alege pe cei mai buni dintre cei buni și de a răsplăti cu importante premii ale competiției pe cei mai merituoși tineri.

Secțiunea care a marcat debutul ediției aniversare a Concursului Internațional „George Enescu” (anul acesta se împlinesc 60 de ani de la prima ediție a competiției) a fost cea de violoncel, care a numărat în prima etapă 80 de tineri dornici să se afirme și să-și demonstreze abilitățile interpretative ce i-ar putea recomanda pentru o viitoare carieră la cel mai înalt nivel. După ce în etapa a II-a au fost selectați de juriu 18 concurenți în loc 16 tocmai datorită valorii ridicate a tinerilor muzicieni (printre aceștia s-a numărat și românul Constantin Borodin), semifinala secțiunii violoncel a adus pe scena Ateneul Român șapte concurenți, programați în două sesiuni în ziua de 9 septembrie, care au avut de interpretat ca lucrare obligatorie *Sonata nr. 2 op. 26 în Do major* de George Enescu și o lucrare la alegere dintre *Sonata în re minor* de Dmitri Șostakovici, *Sonata în re minor* de Claude Debussy și *Sonata în Do major* de Serghei Prokofiev. Dintre cei șapte, mi-au atras atenția în mod deosebit chinezul Yibai Chen și estonianul Marcel Johannes Kits, care au impresionat prin evoluția lor și prin calitățile dovedite. Astfel, Yibai Chen, a demonstrat la doar 17 ani o remarcabilă siguranță interpretativă, o surprinzătoare știință a frazării ce a potențat muzicalitatea versiunilor sale la Sonata de Enescu și la cea de Șostakovici și o interesantă capacitate de a se apropia de expresia partiturii enesciene, în timp ce Marcel Johannes Kits, și el sigur și dezinvolt, a adus

Giuseppe Gibboni

Italia și Orest Smovzh - 27 ani, Ucraina... într-o primă impresie având în minte acel deja uitat Viva Italia! Din punctul de vedere al spectatorului, succesiunea celor trei concerte prezentate - Paganini nr. 1, Brahms și Ceaikovski a fost un minunat prilej de a mai asculta și alte capodopere din literatura violonistică. În special corpusul paganinian a fost bine reprezentat de către Gibboni, cu o fenomenală realizare a lucrării *God Save the King* (etapa semifinală) a *Capriciului nr 5* în varianta originală din etapa I-a sau a concertului, unde s-a simțit confortabil pe toate pasajele ultradificile ale cadenței. Vikram Sedona a fost protagonistul unui Brahms în care s-a pus accentul pe un sunet amplu, de mare calitate, într-o variantă echilibrată, dovedind multă siguranță care ar primi calificativul de "oficială", iar Orest Smovzh, la fel, tot un Ceaikovski tradițional, cum s-a înțeles că este linia și viziunea juriului la concursul din acest an.

Dacă la etapele precedente rezultatele s-au dat foarte repede, pentru acordarea premiilor s-au purtat discuții îndelungate, iar rezultatele au fost uimitoare... după cum am bănuțit (fiind un vechi observator al concursului) premiul I nu s-a acordat, iar cele două rămase au fost trimise în Italia, respectiv Sedona II, plus două distincții speciale (una de a concerta cu dirijorul Christoph Poppen - cel care a condus Filarmonica George Enescu la etapa finală, alături de altă